

Sipoon kunnan lausunto Fingrid Oyj:n 400 kV voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Porvoo Anttila–Vantaa Länsisalmi / Sibbo kommuns utlåtande om Fingrid Abp:s 400 kV kraftledning mellan Borgå Andersböle–Vanda Västersundom

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 01.12.2025

1166/11.00.03/2024

Valmistelija / Beredare: Yleiskaavoittaja / Generalplanläggare Miika Norppa, miika.norppa(at)sipoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Sipoon kunnalta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka koskee Fingrid Oyj:n 400 kilovoltin voimajohtohanketta Porvoo Anttilan ja Vantaan Länsisalmen sähköasemien välillä. Lausunnot tulee toimittaa Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, viimeistään 18.12.2025. Viitteeksi UUDELY/1157/2024.

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa tarkastellaan uuden 400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Porvoon Anttilan ja Vantaan Länsisalmen sähköasemien välille. Rakennettavan voimajohtoyhteyden kokonaispituus on noin 20–22 km reittivaihtoehdosta riippuen. Tarkasteltavia voimajohtojen reittivaihtoehtoja on yhteensä noin 38 km, josta noin 31 km sijoittuu nykyisen voimajohdon rinnalle ja noin 7 km uuteen maastokäytävään. Johtoalueen leveys uudessa maastokäytävässä on noin 62 m ja nykyisen johdon rinnalle sijoituessaan johtokäytävä levenee 39–41 m. Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat Porvoon, Sipoon, Helsingin ja Vantaan alueille. Reittivaihtoehtoja (VE) on lisätty YVA-ohjelmavaiheen jälkeen.

Seuraavassa on esitelty arviointiselostuksessa tarkasteltavat vaihtoehdot:

Jaksolla I (Anttila-Rimossen) on kaksi reittivaihtoehtoa:

- **VE1/ I** (Anttila-Rimossen, läntinen)
- **VE2/ I** (Anttila-Rimossen, itäinen)

Jaksolla II (Rimossen-Landbo) on viisi reittivaihtoehtoa. Osa reittivaihtoehtojen

reiteistä on yhteneväisiä toistensa kanssa:

- **VE1/ II** (Rimossen-Igelträsket-Genaträsk-Landbo)
- **VE2/ II** (Rimossen-Igelträsket-Byträsket-Landbo)
- **VE3/ II** (Rimossen-Haga-Byträsket-Landbo)
- **VE4/ II** (Rimossen-Flyen-Haga-Grannis-Landbo)
- **VE5/ II** (Rimossen-Östergård-Grannis-Landbo)

Jaksolla III (Landbo-Länsisalmi) on vain yksi reittivaihtoehto:

- **VE1/ III** (Landbo-Länsisalmi)

Reittivaihtoehdot on kuvattu tarkemmin arviointiselostuksessa. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

YVA-hankkeen aineistot löytyy verkkosivulta:

<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/fingrid-oyjn-400-kvn-voimajohto-valilla-porvoo-anttila-vantaa-lansisalmi>

Sipoon kunnan lausunto

Jakson I molemmista reittivaihtoehdoista **VE1/ I** ja **VE2/ I** on Anttilan pään osalta huomioitava Sipoon kunnan suunnitelmat Stormossan työpaikka-alueella. Alueelle on parhaillaan suunnitteilla suuri Fortum Oyj:n datakeskus, jonka toteuttaminen vaatii asemakaavan. Valmisteilla olevassa Sipoon yleiskaava 2050:ssä Stormossan työpaikka-alueen yleiskaavamerkintää on suunniteltu laajennettavaksi etelään. Työpaikka-alueen laajentamisen mahdollistamiseksi työpaikka-alueen ympäristössä on tehty yleiskaavatasoiset tarkentavat luontoselvitykset, jotka valmistuvat vuodenvaihteessa 2025–2026. Työpaikka-alueen laajentumisalue tarkentuu näiden luontoselvitysten valmistuttua. Edellisistä vaihtoehdoista kunta pitää datakeskuksen kannalta maankäytöllisesti parempana vaihtoehtoa VE1/ I. Reitin VE1/ I varrella Anttilan sähköasemaa lähellä sijaitsevalla osuudella on kuitenkin useita asuin- ja vapaa-ajan rakennuksia alle 300 metrin etäisyydellä sekä yksi vapaa-ajan rakennus alle 100 metrin etäisyydellä. Näiden rakennusten osalta yhteyden vaikutukset on minimoitava. Reitin VE2/ I varrella ei ole asutusta, joten reittivaihtoehto ei vaikuta kielteisesti alueen asumisviihtyisyyteen, mutta yhteys on nähty ongelmallisena datakeskuksen näkökulmasta. Vaihtoehtojen VE1/ I ja VE2/ I yhteisen ja vaihtoehdottoman osuuden **VE1-2/ I** vaikutukset ovat kunnan maankäytön näkökulmasta vähäiset, koska alue on yleiskaavassa pääasiassa asumatonta MLY-alueita. Tälläkin osuudella on kuitenkin arvokkaita luontokohteita, joita reitti joko ylittää tai sivuaa sekä kaksi alle 300 metrin päässä sijaitsevaa asuinrakennusta, joiden osalta vaikutukset on minimoitava. VE1-2/ I kuitenkin sivuaa muutamaa arvokasta luontokohdetta, joille vaikutukset on minimoitava.

Jakson II vaihtoehdoista neljän eri vaihtoehdon yhteisen **VE1-4/ II - osuuden** varrella maankäytölliset vaikutukset ovat vähäiset, sillä reitti sijoittuu asumattomalle MLY-alueelle. Reitin varrella sijoittuu arvokas kallioalue, jonka reitti ylittää sekä arvokkaita luontokohteita, joita reitti joko ylittää tai sivuaa. Reitti kulkee myös läheltä Flyängenin luonnonsuojelualuetta. Vaikutukset näille on minimoitava.

VE1/ II -reittivaihtoehto kulkee maakunnallisesti arvokkaan Sipoonjokilaakson kulttuurimaiseman alueella, kuten muutkin jakson II vaihtoehdot. Reitti ei kulje läheltä valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi arvioitua kohdetta 'Sibbesborgin keskiaikainen linnasaari ja Sipoonjokilaakson viljelymaisema', kuten VE5/ II. Reitti on ongelmallinen luontoarvojen, erityisesti linnuston, näkökulmasta. Ympäristövaikutusten arvioinnissa linjauksella on arvioitu olevan kohtalainen kielteinen vaikutus Natura-alueille, suojelualueille ja suojeluohjelmien alueille, kasvillisuudelle ja luontotyypeille ja arvokkaille luontokohteille sekä suuri kielteinen vaikutus linnustolle. Reitti ylittää ja/tai sivuaa useampaa luonnonsuojelualuetta ja ylittää maakunnallisesti tärkeän lintualueen (MAALI-alue). Reitti ylittää tai sivuaa useita arvokkaita luontokohteita. Reitti halkaisee muiden vaihtoehtojen tavoin Natura 2000 -

väylän. Sen sijaan asutuksen näkökulmasta reitin vaikutukset ovat vähäiset. Reitin varrella on vain yksi asuin- tai vapaa-ajan rakennus alle 300 metrin päässä, eikä yhtään asuinrakennusta alle 100 metrin päässä. Vaihtoehto VE1/ II on niin luontovaikutusten kuin asutuksen näkökulmasta Sipoon kunnan näkökulmasta parempi kuin vaihtoehdot VE2/ II ja VE3/ II.

VE2/ II -reittivaihtoehto kulkee maakunnallisesti arvokkaan Sipoonjokilaakson kulttuurimaiseman alueella, kuten muutkin jakson II vaihtoehdot. Reitti ei kulje läheltä valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi arvioitua kohdetta 'Sibbesborgin keskiaikainen linnasaari ja Sipoonjokilaakson viljelymaisemaa', kuten VE5/ II. Reitti on ongelmallinen useiden eri luontoarvojen näkökulmasta. Ympäristövaikutusten arvioinnissa linjauksella on arvioitu olevan suuri kielteinen vaikutus kasvillisuudelle ja luontotyypeille ja arvokkaille luontokohteille sekä linnustolle. Reitti ylittää luonnonsuojelualueen ja maakunnallisesti tärkeän lintualueen (MAALI-alueen). Reitti ylittää tai sivuaa useita arvokkaita luontokohteita. Reitin varrella on useita asuinrakennuksia alle 300 metrin päässä sekä yksi vapaa-ajan rakennus alle 100 metrin päässä. Sipoon kunnan näkökulmasta vaihtoehto ei ole luontovaikutusten takia toteutuskelpoinen. Se on myös asutuksen näkökulmasta huonompi vaihtoehto kuin VE1/ II tai VE3/ II.

Kahden vaihtoehdon yhteinen osuus **VE3-4/ II** kulkee maakunnallisesti arvokkaan Sipoonjokilaakson kulttuurimaiseman alueella, kuten muutkin jakson II vaihtoehdot. Reitti ei kulje läheltä valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi arvioitua kohdetta 'Sibbesborgin keskiaikainen linnasaari ja Sipoonjokilaakson viljelymaisemaa', kuten VE5/ II. Reitti halkaisee muiden vaihtoehtojen tavoin Natura 2000 -väylän. Maankäytöllisesti reitin vaikutukset ovat vähäiset. VE3-4/ II:n varrella on joitakin asuinrakennuksia alle 300 metrin päässä, mutta vain yksi asuinrakennus alle 100 metrin päässä.

VE3/ II -reittivaihtoehto kulkee maakunnallisesti arvokkaan Sipoonjokilaakson kulttuurimaiseman alueella, kuten muutkin jakson II vaihtoehdot. Reitti ei kulje läheltä valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi arvioitua kohdetta 'Sibbesborgin keskiaikainen linnasaari ja Sipoonjokilaakson viljelymaisemaa', kuten VE5/ II. Linjauksella on kuitenkin ympäristövaikutusten arvioinnissa arvioitu olevan suuri kielteinen vaikutus maisemalle ja kulttuuriympäristölle, sillä se on uusi elementti Sipoonjokilaakson kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja kauniin maiseman sekä luonnonkauniin Byträskin maisemassa. Johtoalueen lähivaikutusalueelle sijoittuu maakunnallisesti arvokas kylämaisemakokonaisuus, jossa jokilaakson kulttuurimaisema on säilynyt eheänä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa linjauksella on arvioitu olevan myös suuri kielteinen vaikutus kasvillisuudelle ja luontotyypeille ja arvokkaille luontokohteille sekä linnustolle. Reitti ylittää MAALI-alueen, eli maakunnallisesti tärkeän lintualueen. Reitti joko sivuaa tai ylittää montaa arvokasta luontokohdetta. Reitin varrella on lukuisia asuinrakennuksia alle 300 metrin päässä sekä kaksi vapaa-ajan rakennusta alle 100 metrin päässä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa linjauksella onkin arvioitu olevan suuri kielteinen vaikutus maankäytölle ja yhdyskuntarakenteelle liittyen Immersbyn kyläalueeseen, sen asutukseen ja kiinteistöihin. Myös kategoriassa Ihmiset, terveys, elinkeinot ja viihtyminen linjauksella on arvioitu suuri kielteinen vaikutus Immersbyn kyläalueelle liittyen viihtyisyyden heikentymiseen sekä elinympäristön ominaispiirteiden ja maiseman melko laajaan muuttumiseen kyläasutuksen ja viljelyalueiden keskellä. Sipoon kunnan näkökulmasta vaihtoehto ei ole toteutuskelpoinen.

VE4/ II -reittivaihtoehto kulkee maakunnallisesti arvokkaan Sipoonjokilaakson kulttuurimaiseman alueella, kuten muutkin jakson II vaihtoehdot. Reitti ei kulje läheltä valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi arvioitua kohdetta 'Sibbesborgin keskiaikainen linnasaari ja Sipoonjokilaakson viljelymaisemaa', kuten VE5/ II. Reitti joko ylittää tai sivuaa arvokasta luontokohdetta. Ympäristövaikutusten arvioinnissa reitin luontovaikutukset on arvioitu vähäisiksi. Reitin varrella on useita asuinrakennuksia alle 300 metrin päässä ja yksi vapaa-ajan rakennus alle 100 metrin päässä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa linjauksella on arvioitu olevan suuri kielteinen vaikutus maankäytölle ja yhdyskuntarakenteelle Immersbyn kyläalueen sekä sen asutukseen ja kiinteistöihin. Arviointikategoriassa Ihmiset, terveys, elinolot ja viihtyisyys vaikutukset on arvioitu suuriksi liittyen Immersbyn kyläalueeseen, jossa voimajohto heikentää viihtyisyyttä, muuttaa elinympäristön ominaispiirteitä ja maisemaa melko laajasti kyläasutuksen keskellä. Vaikutus on arvioitu suureksi myös maiseman ja kulttuuriympäristön osalta liittyen Sipoonjokilaakson kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin rakennuksiin ja maisemaan, jossa voimajohto on maisemassa uusi elementti. Johtoalueen lähivaikutusalueelle sijoittuu maakunnallisesti arvokas kylä- ja maisemakokonaisuus. Sipoon kunta pitää vaihtoehtoa toteuttamiskelpoisena ainoastaan siinä tapauksessa, että sillä voidaan välttää linjaus VE5/ II. Mikäli linjaus toteutuisi, haitat tulee minimoida.

Jakson II viidestä reittivaihtoehdosta **VE5/ II** on kunnan näkökulmasta maankäytöllisesti ongelmallinen erityisesti Söderkullan pohjoispuolisella osuudella, jolla johtokäytävä sijoittuu alueelle, jolle on valmisteilla olevassa Sipoon yleiskaava 2050:ssä osoitettu lähivirkistysalue. Kyseessä on ainoa Söderkullan suunnalla säilynyt laaja yhtenäinen viheralue. Alueella sijaitsee asukkaille tärkeitä ulkoilu- ja latureittejä. Reitin varrella on myös useita luonnonsuojelualueita. Reitti kulkee reittivaihtoehdoista lähimpänä Natura-aluetta ('Gästerbyn järvet ja suot'). Maakuntakaavassa alueella on myös uusi luonnonsuojelualuemerkintä. Reitti joko ylittää tai sivuaa useita arvokkaita luontokohteita. Ympäristövaikutusten arvioinnissa linjauksella on arvioitu olevan kohtalainen kielteinen vaikutus kasvillisuudelle ja luontotyypeille sekä arvokkaille luontokohteille. Lisäksi reitin varrella on huomattava määrä asuin- ja vapaa-ajan rakennuksia alle 300 metrin etäisyydellä sekä kahdeksan asuin- ja vapaa-ajan rakennusta alle 100 metrin etäisyydellä. Reitti kulkee muiden jakson II linjausten tavoin maakunnallisesti arvokkaaksi todetun Sipoonjokilaakson kulttuurimaiseman halki, mutta tämän lisäksi ainoana vaihtoehtona varsin läheltä valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä 'Sibbesborgin keskiaikainen linnasaari ja Sipoonjokilaakson viljelymaisema'. Reitti halkaisee muiden vaihtoehtojen tavoin Natura 2000 -väylän. Reitistä aiheutuisi haittaa Hansas II -asemakaavan alueella, jossa se sijoittuisi VL-alueelle sekä M1 Massbyn rakennuskaavan alueella, jossa yhteys sijoittuisi teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle. Linjaus pienentää Hansas II asemakaavan virkistysaluetta. Massbyn rakennuskaavan alueella linjauksen alle jäisi rakentamatonta kerrosalaa; voimajohto estäisi asemakaavan mukaisen rakentamisen ja siten meijerin mahdollisen laajentumisen. Edellisestä syystä linjauksella arvioidaan ympäristövaikutusten arvioinnissa olevan kohtalainen kielteinen vaikutus maankäytölle ja yhdyskuntarakenteelle. Linjauksella on ympäristövaikutusten arvioinnissa kohtalainen kielteinen vaikutus myös kategorioissa Ihmiset, terveys, elinolot ja viihtyminen sekä maisema ja kulttuuriympäristö. Kunta ei pidä vaihtoehtoa toteutuskelpoisena.

V5/ II:n ja VE4/ II:n yhteisen osuuden **VE 4-5/ II** vaikutukset ovat Sipoon maankäytön näkökulmasta osalla osuutta siedettävät, sillä osuus sijoittuu pääasiassa asumattomalle alueelle ja Porvoonväylän melualueelle.

Osuuden varrella Porvoonväylän läheisyydessä on kuitenkin useita asuin- ja vapaa-ajan rakennuksia, joista viisi sijoittuu alle 100 metrin päähän johtokäytävästä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa nämä vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi. Mikäli linjaus toteutuisi, vaikutukset olisi näiden rakennusten osalta minimoitava. Tällä osuudella on myös tarvetta minimoida voimajohtoon vaikutukset Falkbergsklobbarna-nimiselle arvokkaalle kallioalueelle sekä niille arvokkaille luontokohteille, jotka reitti joko ylittää tai joita se sivuaa.

Yhteenveto

Jakson I osalta Sipoon kunta suosittelee toteutettavaksi kahdesta esitetystä vaihtoehdosta vaihtoehdon VE1/ I, koska siitä on vähemmän haittaa suunnitellun datakeskuksen toteuttamisen näkökulmasta. Jatkosuunnittelussa on kuitenkin varmistettava, että linjaus ei haittaa Sipoon intressejä (datakeskus, Stormossan työpaikka-alueen laajentaminen) alueella, ja että vaikutukset asuin- ja vapaa-ajan rakennuksiin minimoidaan. Osuus VE1-2/ I on vaihtoehdoton.

Vaihtoehdot VE1/ II, VE2/ II ja VE3/ II ovat ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella luontoarvojen vaikutuksiltaan kielteisiä, eikä Sipoon kunta ei pidä vaihtoehtoja VE2/ II ja VE3/ II toteutuskelpoisina. Vaihtoehto VE1/ II on luontoarvojen sekä asumisen ja vapaa-ajan asumisen kannalta näistä kolmesta vaihtoehdosta vähiten haitallinen, vaikka myös tällä reitillä on arvioitu olevan suuri kielteinen vaikutus linnustolle. Linjauksen toteutuessa vaikutukset pitää minimoida.

Sipoon kunta ei pidä vaihtoehtoa VE5/ II toteutuskelpoisena johtuen sen sijoittumisesta virkistysalueille sekä asemakaavoitetuille alueille. Tätä vähemmän haitallinen on jakson II linjausyhdistelmä VE1-4/ II, VE3-4/ II, VE4/ II, VE4-5/ II, mutta Sipoon kunta pitää vaihtoehtoa toteutuskelpoisena ainoastaan siinä tapauksessa, että sillä voidaan välttää linjaus VE5/ II.

Jakson III ainoa reittivaihtoehto VE1/ III ei sijoitu Sipoon kunnan alueella, eikä Sipoon kunnalla ole siitä lausuttavaa.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus antaa Fingrid Oyj:n Porvoon Anttilan ja Vantaan Länsimäen sähköasemien välistä 400 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta yllä olevan lausunnon. Kaavoituspäällikölle annetaan oikeudet tehdä teknisiä korjauksia ennen lausunnon toimittamista Uudenmaan ELY-keskukselle.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Kommunstyrelsen beslutar ge ovanstående utlåtande om Fingrid Abp:s 400 kV kraftledning mellan Borgå Andersböle–Vanda Västersundom. Planläggningschefen ges rätt att göra tekniska korrigeringar i materialet innan utlåtandet lämnas in till NTM-centralen i Nyland.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

